АД2-027 СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Георги Владимиров Игнатов,

преподавател от катедра "Спортни игри и планински спортове" към Департамента по спорт на Софийски университет "Св. Климент Охридски"

Относно: рецензирани научни трудове и учебна дейност на старши преподавател, доктор Мая Борисова Чипева,

единствен кандидат за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност "Доцент", обявен от Технически университет – София в ДВ, бр. 23 от 19.03.2019г. по професионално направление 1.2. Педагогика, специалност "Теория на възпитанието и спортната тренировка" към секция "Индивидуални спортове и спортни игри" на ДФВС.

I. Данни за конкурса

Настоящото становище е изготвено съобразно решение на Научно жури, определено със заповед на Ректора на Технически университет – (ОЖ-12-12/23.05.2019г.). Подадените от ст. пр. д-р Чипева документи са прегледани от комисия, назначена със заповед № ОЖ-1.2-10 от 15.05.2019 г. на Ректора на ТУ — София, която установява, че същите са в съответствие с Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Технически университет.

II. Данни за кандидата

Ст. пр. д-р Мая Чипева е родена на 01 май 1978 в гр. София. Средното си образование със спортен профил завършва в спортното училище на ЦСКА (Сф) – СОУ "Младост", а през 2001 г. завършва бакалавърска степен в НСА "Васил Левски" с две специалности: "Учител по физическо възпитание" и "Треньор по лека атлетика". През 2006 г. отново в НСА завършва и образователно-квалификационната си степен "Магистър" по програма "Спортна журналистика". През 2011 – 2012 г. е хоноруван преподавател към Департамента по физическо възпитание и спорт (ДФВС) към ТУ. През 2012 г. печели конкурс за преподавател към секция "Индивидуални спортове и спортни игри" към ДФВС, а от 2014 г. до днес е старши преподавател. През 2016 г. във Великотърновсия университет, защитава докторската си дисертация.

Ст. пр. д-р Чипева е бивша състезателка по лека атлетика. Кариерата и преминава през лекоатлетическите клубове "ЦСКА" и "Класа". Състезава се в дисциплините – 400 м, 800 м и 400 м. с препятствия, както и на 4 х 400 м, където има спечелени редица отличия от Републикански мащаб.

Д-р Чипева е била помощник треньор по лека атлетика в гр. Кемниц – Германия, в едноименния клуб. Има придобито удостоверение за допълнително обучение към НСА "Васил Левски" по културизъм и фитнес – културизъм. Инструктор е по аеробика, придобит от съюза по аеробика.

Квалифициран инструктор по Табата и Хит и сертифициран инструктор по Канго Джъмпс.

В резултат на дългогодишното си обучение ст. пр. д-р Чипева е придобила специализирани научни знания и конкретни професионални умения и компетенции, които успешно прилага, както в академичен и професионален план, така и в научноизследователската си дейност. Свидетелства за високата професионализация на ст. пр. д-р Чипева се откриват и в цитирането на нейни трудове, което е безспорно ценно за всички специалисти. Кандидатката има участие и в един проект "Само спорт", съфинансиран по програма "Еразъм +" на Европейската комисия.

III. Описание на научните трудове

Ст. пр. д-р Чипева е автор на 14 научни труда в областта на физическото възпитание и спорта (ФВС).

За участието си в конкурса ст. пр. д-р Чипева представя за рецензиране по теоретични, научно-приложни и практически аспекти общо 9 научни труда, от които по вид:

- 1. Монография 2 бр.
- 2. Книга 2 бр.
- 3. Методическо ръководство за преподаватели и студенти във висшите училища 1 бр.
- 4. Статии в научни списания 4 броя.

Авторският дял от научни публикации е: самостоятелен автор — шест труда, а в три е втора авторка. Общият обем на трудовете е 425 страници.

Представената научна продукция може да бъде разпределена тематично, както следва:

- Систематизиране на основните изисквания по теорията и методиката на преподаване на лекоатлетическите дисциплини във висшите училища (книга от списък публикации с №3 и методическо ръководство от списък публикации с №5 и статии с № 4 и 9).
- Приложение на беговата издръжливост за изграждане на физическата дееспособност (монография от списък публикации с №2).
- Аеробика и Канго Джъмпс аеробика (монография от списък публикации с №1 и книга от списък публикации с №4).
- Картотекиране и прекратяване на договори на футболисти (статии с №6 и 7).

IV. Научни приноси

Съществен интерес представлява монографията "Приложение на беговата издръжливост за изграждане на физическата дееспособност", издадена през 2019 г., който е труд с висока практическа стойност. В монографичният труд е предложена схема за натоварване при определена цикличност в отделните етапи на подготовка и възможност за определяне на индивидуалната скорост на бягане в тренировъчните занимания. На основание на резултатите от експерименталното изследване е разработен и

модел за контрол и оценка на физическата дееспособност посредством бегови и силови тестове за тази категория бегачи.

Важна област в научните търсения на ст. пр. д-р Чипева е свързана с изследване и систематизиране на основните изисквания по теорията и методиката на преподаване на лекоатлетическите дисциплини във висшите училища. В методическото ръководство "Атлетика за студенти" много сполучливо са представени правилата при провеждане на лекоатлетическите дисциплини, техниката, принципите и методите на обучение и особеностите на заниманията със студенти.

Своеобразно продължение на тази тематика е представената книга "Аеробно бягане", която е насочена към разкриване същността на аеробното бягане и въздействието му върху системите в човешкия организъм. Описани и онагледени са годишно семестриално разпределен учебно-тренировъчен план-график на заниманията по лека атлетика за студенти.

В този контекст са представени още два труда, където са изследвани количествените и качествени параметри на двигателната активност при студенти от ТУ и на отношението им към спорта. Направен е опит да се проследи динамиката на скоростта и пулсовата честота в кросово бягане на 4 км и да се установи физически конфорт в бягането при аеробно натоварване. Предложени са препоръки за комплектуване на групите студенти.

Друга област в научните търсения на ст. пр. д-р Чипева е свързана с аеробиката и ефектите от заниманията с нея. В монографията "Аеробика", авторката ни запознава със същността на аеробиката, нейната история и видовото разнообразие, което се оформя с течение на времето. Предложени са основни параметри за организация и провеждане на обучението, упражнения включени в тренировъчните комплекси и някои методически изисквания при тяхното изпълнение.

Изключително ценна е книгата "Канго Джъмпс аеробика", която е първа по рода си в България. В книгата си авторката представя обобщен очерк на възникването, развитието, популяризирането и за цялостното натоварване на организма на занимаващите се. В книгата се прави подробно описание на Канго Джъмпс обувките, техниката на изпълняваните с тях упражнения, подготовката за заниманията и провеждане на цялостната тренировка.

Друга много интересна сфера в изследванията на авторката са свързани с картотекиране и прекратяване на договори на футболисти. В представените два доклада са пояснени две изключения при картотекиране на футболисти извън трансферния период, регламентирани в правилата на ФИФА, както и отстраняване на играч за две седмици, което е основната причина за прекратяване на договора му. На преден план се изтъква, че професионалните футболисти имат право на ефективен труд, което в спортната практика се третира като право на личност.

Предложената от ст. пр. д-р Чипева научна продукция отговаря на изискванията за академична длъжност "Доцент".

Съдържателната страна, резултатите и изводите от представената продукция ни дават основание да определим авторката като водещ по проблемите на Канго Джъмпс аеробиката.

Учебна и научно-изследователска дейност

Обявеният конкурс има пълна учебна натовареност със съответните задължителни и избираеми курсове.

Ст. пр. д-р Чипева е треньор на представителния отбор по лека атлетика на ТУ — София до 2018 г., с който има редица отличия от Националните университетски шампионати. В момента е треньор на представителните отбори по аеробика и чиърлидинг на ТУ.

Именно работата и със студентите се явява своеобразно продължение на научните и търсения и дългогодишен изследователски опит. По този начин тя на практика споделя с тях своите ефективни начини и практики как се преподава и как се постига високо качество на научноизследователската и публикационната дейност. Всичко това свидетелства, че тя влага дългогодишни, последователни и целенасочени усилия в своето академично обучение и в постигане на висока професионализация.

Представената продукция за рецензиране не дублира разработки на други автори и няма наличие на плагиатство.

Със ст. пр. д-р Чипева нямаме общи публикации.

Нарушения в хода на конкурса не са констатирани.

V. Заключение

На основание на цялостния анализ на представената научна продукция, на дългогодишните ми лични впечатления, считам че кандидатката за академична длъжност "Доцент" ст. пр. д-р Мая Борисова Чипева притежава нужната професионално-педагогическа и научна подготовка. Мая Чипева е уважаван преподавател с богата практическа и отлична теоретична подготовка. Тя успешно съчетава научноизследователската дейност с конкретната преподавателска работа и осъществена дейност. Ползва се с уважение сред студентите и колегите си.

Въз основа на изложеното и качествата на кандидатката, с убеденост предлагам на Уважаемите членове на научното жури да присъдят на ст. пр. д-р Мая Борисова Чипева — академичната длъжност "Доцент" по професионално направление 1.2. Педагогика, специалност "Теория на възпитанието и спортната тренировка" към секция "Индивидуални спортове и спортни игри" към Департамент за физическо възпитание и спорт при Технически университет — София.

20. 06. 2019 г.

гр. София

Изготвил становището:

/доц. д-р Георги Игнатов/

OPINION

by Assoc. Prof. Georgi Vladimirov Ignatov, PhD,

lecturer from the Sport Games and Mountain Sports Division of the Sports Department of Sv. Kliment Ohridski Sofia University

Regarding: reviewed scientific works and academic activity of Senior Lecturer Maya Borisova Chipeva, PhD,

the only applicant for participation in a procedure for filling the academic position Associate Professor, announced by Technical University – Sofia State Gazette, Issue 23 of 19 March 2019, under professional strand 1.2. Education, programme: Theory of Education and Sports Training at the Individual Sports and Sport Games section of the Department of Physical Education and Sport.

I. Procedure details

This opinion has been drafted in accordance with a decision of an Academic Jury, selected with an Order of the Rector of Technical University – (OЖ-12-12/23.05.2019). The documents submitted by Senior Lecturer Chipeva, PhD, were reviewed by a commission, appointed with Order No, OЖ-1.2-10 of 15/05/2019 of the Rector of Technical University – Sofia, which commission found that the documents complied with the requirements of the Regulations on the Conditions and Procedure for Acquiring Academic Degrees and Taking of Academic Position at Technical University.

II. Applicant details

Senior Lecturer Maya Chipeva, PhD, was born on 1 May 1978 in Sofia. She completed her secondary education with a sports profile at the sports school of CSKA (Sofia) – Mladost Secondary School, and in 2001 she received her Bachelor's degree from Vasil Levski National Sports Academy with two majors: "Physical Education Teacher" and "Track and Field Coach". In 2006 she received her Master's degree in Sports Journalism, again from the National Sports Academy. In 2011 – 2012 she was a part time lecturer at the Department of Physical Education and Sport (DPES) of Technical University. In 2012 she was appointed as a lecturer at the Individual Sports and Sport Games section of the Department of Physical Education and Sport and from 2014 until the present she has been a senior lecturer. She defended her doctoral dissertation at Veliko Tarnovo University in 2016.

Senior Lecturer Chipeva, PhD, is former track and field athlete. Her career was spent at the track and field clubs CSKA and Klasa. She competed in the following disciplines – 400 m, 800 m and 400 m hurdles, as well as in 4 x 400 m, and won a number of medals from Bulgarian national competitions.

Chipeva, PhD, used to be an assistant track and field coach in Chemnitz, Germany, at the eponymous club. She has a certificate of additional training in bodybuilding and fitness – bodybuilding from Vasil Levski National Sports Academy. She is an aerobics instructor, certified by the aerobics association.

She is a qualified HIIT and Tabata instructor and a certified Kangoo Jumps instructor.

As a result of her many years of training Senior Lecturer Chipeva, PhD, has acquired specialised scientific knowledge and specific professional skills and competencies which she applies successfully both in her academic and professional work and in her scientific research. Evidence of the high level of professionalism can be found in the citing of her works which is undoubtedly something valuable for any specialist. The applicant has also participated in a project called Only Sport, co-funded under the Erasmus + programme of the European Commission.

III. Description of the scientific works

Senior Lecturer Chipeva, PhD, is the author of 14 scientific works in the field of physical education and sports (PES).

For the procedure Senior Lecturer Chipeva, PhD, submitted for reviewing based on theoretical, scientific-applied and practical aspects, a total of 9 scientific works, divided into types as follows:

- 1. Monograph 2
- 2. Book 2
- 3. Methodology manual for university lecturers and students -1
- 4. Articles in scientific journals 4

The author share from the scientific publications is: individual author – six works, and a co-author of three. The total volume of the works is 425 pages.

The submitted scientific production can be divided thematically as follows:

- Systematising of the main requirements of the theory and methodology of teaching track and field disciplines in universities (book from the list of publications under No. 3 and methodology manual from the list of publications under No. 5 and articles under No. 4 and 9).
- Application of the Running Endurance for Building of Physical Capabilities (monograph from the list of publications under No. 2).
- Aerobics and Kangoo Jumps Aerobics (monograph from the list of publications under No. 1 and book from the list of publications under No. 4).
- Registration and termination of footballer's contracts (articles under No. 6 and 7).

IV. Scientific contributions

Of significant interest is the Application of the Running Endurance for Building of Physical Capabilities monograph, published in 2019. It is a work with high practical value. The monograph proposes a scheme for load with certain cyclicity in the separate stages of training and an option for determining the individual running speed during training sessions. On the grounds of the results of the experimental study, a model was developed for control and assessment of the physical capabilities by means of running and strength tests for that category of runners.

An important area of the scientific research of Senior Lecturer Chipeva, PhD, is related to researching and systematising of the main requirements of the theory and methodology of teaching track and field disciplines in universities. The methodology manual Track and Field for Students presents very well the rules of track and field events, the techniques, principles and methods of training and the characteristics of the sessions with students.

The submitted book Aerobic Running is in a way a continuation of these themes. The book is aimed at revealing the nature of aerobic running and its impact on the systems of human organism. Annual divided by terms study-training plan-schedule of the track and field sessions for students is described and visualised.

In this context, two more works were submitted, in which the quantitative and qualitative parameters of motor activity of students of Technical University and their attitude towards sports are studied. An attempt is made to track the dynamics of speed and heart rate in 4 km cross country running and to find physical comfort in running under aerobic load. Recommendations for selecting the groups of students are offered.

Another area of the scientific research of Senior Lecturer Chipeva, PhD, is related to aerobics and the effects of aerobics sessions. In the monograph Aerobics, the author explains the nature of aerobics, its history and diversity of types, which has developed over the years. Main parameters of for organising and conducting of training, exercises included in the training sets and some methodological requirements for their execution, are proposed.

The book Kangoo Jumps Aerobics is very valuable, it is the first of its kind in Bulgaria. In it, the author presents a summary of the origin, development and popularisation and about the overall load of the organisms of the participants. The book describes in detail the Kangoo Jumps shoes, the technique of the exercises performed with them, the preparation for the sessions and conducting of the overall practice.

Another very interesting sphere of the author's research is related to registration and termination of footballer's contracts. In the two submitted reports, two exceptions for registering footballers outside the transfer window, regulated in FIFA's rules, are clarified, as well as a dismissal of a player for two weeks which is the main reason for the termination of his contract. One of the main points made is that professional footballers have the right of efficient labour, which in the sports practice is treated as the right to be a person.

The scientific production submitted by Senior Lecturer Chipeva, PhD, complies with the requirement for the academic position Associate Professor.

The contents, the results and the conclusions from the submitted production give us a reason to consider the author a leading authority on the topic of the problems of Kangoo Jumps aerobics.

Academic and scientific research activities

The announced procedure has full academic workload, including the respective mandatory and elective courses.

Senior Lecturer Chipeva, PhD, was the coach of representative track and field team of Technical University – Sofia until 2018, with which team she won a number of medals from the National University Championships. She is currently the coach of the representative aerobics and cheerleading teams of Technical University.

Her work with the students is a sort of continuation of her scientific research and many years of experience as a researcher. That way she shares with them in practice her efficient ways and practices of how to teach and how to achieve high quality of scientific research and publishing. All this shows that puts many years of consistent and goal oriented effort in her academic training and achieving of high level of professionalism.

The production submitted for reviewing does not duplicate research of other authors and there is no plagiarised content in it.

I do not have joint publications with Senior Lecturer Chipeva, PhD. No violations of the rules were found over the course of the procedure.

V. Conclusion

On the grounds of the comprehensive analysis of the scientific production presented to me and the many years of personal impressions, I believe that the applicant for the academic position Associate Professor – Senior Lecturer Maya Chipeva, PhD, has the necessary professional-pedagogical and scientific training. Maya Chipeva is a respected lecturer with rich practical and excellent theoretical training. She successfully combines scientific research with the specific teaching work and conducted activities. She is respected by her students and colleagues.

On the grounds of the above and the qualities of the applicant, I propose with conviction that the Honourable Members of the Scientific Jury confer upon Senior Lecturer Maya Chipeva, PhD, the academic position Associate Professor under professional strand 1.2. Education, programme: Theory of Education and Sports Training at the Individual Sports and Sport Games section of the Department of Physical Education and Sport of Technical University – Sofia.

20 June 2019 Sofia

Opinion written by:

/Assoc. Prof. Georgi Ignatov, PhD/